

INHOUD

Voorwoord	9	Verkeersborden	60
ACHTERGRONDEN	15	Verkeersregels	61
Oppervlakte en ligging	15	Verkeerslichten	61
Bevolking	15	Wegmarkeringen	62
Staatsinrichting en politiek	19	Maximumsnelheid	62
Economie	22	Veiligheidsgordels	62
Geografie	24	Rijtijden	62
Klimaat	30	Wegopbrekingen	62
Aardbevingen en vulkaanuitbarstingen	32	Andere weggebruikers	63
Flora en fauna	32	Politie en Hulpdiensten	63
Taal	36	Rijden in de bergen	64
Omgangsvormen	37	Rijden in steden	64
Vlag en volkslied	38	Wild	64
De Canadese keuken	39	Brandstof	65
Sport	41	Verblijf in Canada	65
Geschiedenis	42	Boodschappen	65
Inheemse bevolking	47	Uitgaan en nachtleven	68
PRAKTISCHE INFORMATIE	49	Media	68
Vorbereiding	49	Medische zorg	69
Reisaanbod	49	Religie	69
Huur vervoermiddel	50	Geldzaken	69
Overnachten	52	Belastingen	70
Vliegreis	54	Telefonie	70
Aankomst in Canada	56	Internet	71
Jet lag	56	Feestdagen	71
Grenscontrole	56	<i>In Flanders Field</i>	72
Douane	57	Kleding	72
Hotelaccommodatie	57	Tijd	73
Afhalen vervoermiddel	57	Elektriciteit/voltage	74
Begin van de rondreis	58	Maten en gewichten	74
Verkeer	58	Temperaturen	74
Wegen	58	Openbaar vervoer	75
TransCanada Highway	58	Taxi's	75
Richtingborden	60	Veerboten	75
		Criminaliteit	75
		Veiligheid	76
		Verblijf in Nationale en Provinciale Parken	76

BEZIENSWAARDIGHEDEN	79	Traject 2	
Olympische Winterspelen 2010	79	Osoyoos – Kelowna – Revelstoke	114
Inleiding	81	Penticton	114
Vancouver	84	Summerland	116
Geschiedenis	84	Kelowna	116
Aankomst	85	Vernon	117
Openbaar Vervoer	85	Traject 3	
Stadsbeeld	86	Cranbrook – Crowsnest – Calgary	118
Ligging	87	Fernie	118
Gastown	87	Sparwood	119
Harbour Centre en Canada Place	87	<i>De Vloek Van Fernie en De Geestruiter</i>	119
Robson Street	88	Crowsnest Pass	120
Stanley Park	88	Fort Macleod	126
English Bay en West End	91	Nanton	129
<i>Children Loved Him</i>	92	Traject 4	
Vanier Park	92	Cranbrook – Radium Hot Springs – Banff – Calgary	130
Kitsilano	93	Kimberley	130
Granville Island	93	Canal Flats	134
Etnische buurten North en West Vancouver	94	Fairmont Hot Springs	134
Winkelen	95	Radium Hot Springs	134
Professionele Sport Filmindustrie	95	<i>Bosbranden</i>	138
Traject 1		Traject 5	
Vancouver – Osoyoos – Cranbrook	98	Vancouver – Kamloops – Revelstoke – Lake Louise – Calgary	140
Chilliwack	98	Harrison Hot Springs	140
Hope	98	Hope	141
Princeton	101	Yale	141
<i>Bill Miner</i>	102	Boston Bar	147
Hedley	102	Lytton	147
Keremeos	103	Kamloops	147
Osoyoos	103	<i>Poison Ivy</i>	148
Greenwood	105	Sicamous	149
Grand Forks	106	Revelstoke	150
Castlegar	106	Golden	159
Nelson	107	<i>Kicking Horse Pass</i>	164
Cody Caves		Field	165
Provincial Park	111	Calgary	170
Kasko	111	Geschiedenis	170
Balfour	112	Aankomst	171
Creston	112	Openbaar Vervoer	171
Cranbrook	113	Ligging	172

Klimaat	172	River Valley	231
Downtown Calgary	172	Sport	232
East Village/River District	175	Winkelen	233
Eau Claire	177		
Buiten het centrum	177	Traject 9	
Professionele sport	177	Edmonton – Jasper –	
Winkelen	178	Prince George	234
		Stony Plain	234
Traject 6		Entwistle	234
Calgary – Banff –		Edson	235
Lake Louise – Jasper	179	Hinton	236
Canmore	179	Jasper National Park	236
Banff	181	<i>Het Habbakuk Project</i>	243
Banff National Park	187	<i>David Thompson</i>	245
Lake Louise	189	Prince George	248
Jasper National Park	194		
Jasper	196	Traject 10	
		Prince George –	
Traject 7		Prince Rupert	249
Jasper – Kamloops –		Vanderhoof	249
Vancouver	197	Fort St. James	249
Tete Jaune Cache	197	Fort Fraser	251
Valemount	197	Houston	251
<i>Terry Fox</i>	198	Telkwa	251
Blue River	199	Smithers	251
Clearwater	200	Moricetown	251
Little Fort	206	Prince Rupert	252
Kamloops	206		
Merritt	207	Traject 11	
		Prince George – Whistler –	
Traject 8		Vancouver	257
Calgary – Alberta Badlands –		Barkerville	257
Edmonton	209	Williams Lake	258
Drumheller	212	Lillooet	260
Rowley	215	Pemberton	261
Big Valley	216	Whistler	261
Stettler	217	<i>BC Ferry Terminal</i>	
Donalda	217	<i>Routebeschrijving</i>	263
Camrose	217		
<i>Giants of the Prairie</i>	218	VANCOUVER ISLAND	268
		Victoria	272
Edmonton	224	Geschiedenis	272
Geschiedenis	224	Ligging	272
Ligging	224	Klimaat	273
Klimaat	225	Openbaar vervoer	273
Aankomst	225	Centrum	274
Openbaar vervoer	226	<i>Francis Rattenbury</i>	275
Wegen	226	Old Town	278
Old Strathcona	231	James Bay	279
North Saskatchewan		Vanuit Victoria	280

Traject 12

Victoria – Port Hardy	282
Cowichan Bay	282
Duncan	284
Chemainus	284
Ladysmith	286
Nanaimo	286
<i>Nanaimo Bar</i>	288
Parksville en Qualicum Beach	289
Courtenay	290
Campbell River	290
Sayward	294
Telegraph Cove	294
Port McNeill	295
Port Hardy	295
Bella Coola	296

Traject 13

Parksville – Port Alberni – Ucluelet – Tofino	297
Port Alberni	298
Ucluelet en Tofino	301

Traject 14

Vancouver – Powell River	306
Sechelt	307
Pender Harbour	307
Egmont	308
Earl Cove	309
Powell River	309
All Aboard	310
Canadian (Toronto-Vancouver)	310
Skeena (Jasper-Prince Rupert)	315
Rocky Mountaineer	317
Malahat (Victoria-Courtenay)	318
Overige treinreizen	319
Algemeen	319

Over de auteur	320
-----------------------	------------

Register	321
-----------------	------------

OPGENOMEN KAARTEN

Canada, liggig	11	Jasper-Kamloops-Vancouver	199
West-Canada,		Calgary-Alberta Badlands-	
overzichtskaart algemeen	12-13	Edmonton	211
Canada, provincies	16-17	Elk Island National Park, Alberta	220
West-Canada, fysisch	26-27	Edmonton	222-223
Vancouver	82-83	Edmonton-Jasper-Prince	
Overzichtskaart van alle routes	96-97	George	234-235
Vancouver-Osoyoos-Cranbrook	98-99	Jasper National Park	238
Osoyoos-Kelowna-Revelstoke	115	Prince George-Prince Rupert	249
Cranbrook-Crowsnest-Calgary	118	Prince George-Whistler-	
Waterton Lakes National		Vancouver	259
Park	122-123	Vancouver Island	266-267
Cranbrook-Radium Hot Springs-		Victoria	270-271
Banff-Calgary	130	Victoria-Port Hardy	283
Kootenay National Park	136	Parksville-Port Alberni-Ucluelet-	
Vancouver-Kamloops-Revelstoke-		Tofino	297
Lake Louise-Calgary	140-141	Vancouver-Powell River	306
Mount Revelstoke National		Route Canadian	310
Park	152-153	Oude (rood) en huidige (blauw)	
Yoho National Park	162	route van de Canadian	311
Calgary	168-169	Route Skeena	315
Calgary-Banff-Lake Louise-Jasper	180	Routes Rocky Mountaineer	317
Banff National Park	188	Route Malahat	319

ACHTERGRONDEN

OPPERVLAKTE EN LIGGING

Canada

Canada is met een oppervlakte van 9.984.670 km² op de Russische Federatie na het grootste land ter wereld. Het grondgebied beslaat het grootste deel van het Noord-Amerikaanse continent en strekt zich uit van de Atlantische Oceaan in het oosten tot de Grote Oceaan in het westen, en van de zuidgrens met de Verenigde Staten tot de Arctische Oceaan in het noorden. In het uiterste noordwesten van deze landmassa ligt nog een deel dat aan de Verenigde Staten toebehoort, namelijk de staat Alaska.

Over de weg gemeten bedraagt de afstand tussen de meest oostelijke plaats (St. John's op Newfoundland) en de meest westelijke plaats (Victoria op Vancouver Island) 7314 kilometer. De afstand tussen Vancouver in het zuiden van British Columbia en Whitehorse in het Yukon Territory, bedraagt 2697 kilometer.

Ofschoon de meest noordelijke nederzetting van Canada maar 817 kilometer van de Noordpool verwijderd ligt, bevindt het zuidelijke deel van het land zich aanmerkelijk dicht bij de tropen dan Nederland en België. Zouden we de stad Vancouver over de noorderbreedte naar Europa schuiven,

dan kwam hij op ongeveer dezelfde hoogte terecht als Milaan in Italië. De hoofdstad van Canada is Ottawa, gelegen in de provincie Ontario, op de grens met de provincie Quebec.

British Columbia

British Columbia is de meest westelijke provincie van Canada en heeft een oppervlakte van 944.735 km². De westgrens wordt gevormd door de Grote Oceaan en (in het noordwesten) Alaska. In het noorden liggen de Canadese gebiedsdelen Yukon Territory en Northwest Territory en in het oosten de provincie Alberta. In het zuiden grenst British Columbia aan de Verenigde Staten (de staten Washington, Idaho en Montana). De hoofdstad van British Columbia is Victoria op Vancouver Island.

Alberta

Alberta heeft een oppervlakte van 661.848 km². In het westen wordt Alberta begrensd door de provincie British Columbia, in het noorden door het Northwest Territory en in het oosten door de provincie Saskatchewan. In het zuiden grenst Alberta aan de Verenigde Staten (Montana). De hoofdstad van Alberta is Edmonton.

BEVOLKING

Canada

Canada telt 33,6 miljoen inwoners (2009), wat neerkomt op een bevolkingsdichtheid van 1 inwoner per 3,2 km². Dat cijfer moet echter wel genu-

anceerd worden, want het grootste deel van Canada is niet geschikt voor menselijke bewoning. Driekwart van de bevolking leeft binnen 150 kilometer afstand van de grens met de Ver-

enigde Staten. Daar weer driekwart van woont in een van de drie grote bevolkingscentra van het land, namelijk de *Quebec – Windsor Corridor* (inclusief de steden Montreal, Ottawa en Toronto), de *Calgary – Edmonton Corridor* en het *Lower Mainland* in British Columbia (inclusief de steden Vancouver en Victoria). De grootste steden van Canada zijn Toronto, Montreal, Vancouver, Ottawa, Edmonton en Calgary.

Bijna 4% van de bevolking stamt af van de oorspronkelijke bewoners van Canada en dit percentage neemt gestaag toe omdat de bevolkingsaanwas van deze groepering bijna tweemaal zo hoog is als die van de andere inwoners. In Canada leven 43 verschillende etnische groeperingen met meer dan 100.000 mensen. De top tien daarvan (elk met meer dan 1 miljoen vertegenwoordigers) wordt gevormd door Engelsen (21%), Fransen (15,8%), Schotten (15,2%), Ieren (13,9%), Duitsers (10,2%), Italianen (5%), Chinezen (4%), Noord-Amerikaanse Indianen (4%), Oekraïners (3,9%) en Nederlanders (3,9%). Bijna 1 op de 5 Canadezen is in een ander land geboren. Ruim 16,2% van de bevolking hoort tot een zichtbare minderheid, maar dit percentage stijgt snel omdat meer dan de helft van de immigratie op het conto komt van Chinezen en Zuid-Aziaten (Oost-Indiërs en Pakistani).

British Columbia

British Columbia telt ongeveer 4,5 miljoen inwoners en is daarmee, na Ontario en Quebec, de op twee na dichtstbevolkte provincie van Canada (1 inwoner per 4,7 km²). Bijna de helft daarvan woont echter in het stedelijk gebied van *Metro Vancouver*, zodat u begrijpt dat in de rest van de provincie, buiten enkele stadjes en dorpen, de dichtstbijzijnde buur vaak kilometers verwijderd is.

Veruit de grootste stad van British Columbia is Vancouver met 580.000 inwoners. Het stedelijk gebied Metro Vancouver, inclusief onder andere de steden Surrey (395.000), Burnaby (203.000) en Richmond (175.000) telt 2,4 miljoen inwoners. De stad Abbotsford, op de grens met de Verenigde Staten, heeft een bevolking van 124.000. De hoofdstad Victoria telt 78.000 inwoners. Buiten het stedelijk gebied in het zuidwesten van de provincie is Kelowna (107.000) de enige stad met meer dan 100.000 inwoners. Andere noemenswaardige plaatsen zijn verder nog Kamloops (81.000) en Prince George (68.000).

De etnische samenstelling van de bevolking in British Columbia verschilt niet veel met die van Canada in het geheel, met dien verstande dat Fransen en Italianen minder, en Chinezen en Indiërs beduidend meer vertegenwoordigd zijn. In Vancouver behoort meer dan de helft van de bevolking tot een zichtbare minderheid (Aziaten).

Alberta

Alberta is de op vier na dichtstbevolkte provincie van Canada met 3,6 miljoen inwoners. De bevolkingsdichtheid is 1 inwoner op 5,38 km², maar net als in British Columbia wonen de meeste inwoners van de provincie (2,4 miljoen) in een afgebakend stedelijk gebied, te weten de *Calgary – Edmonton Corridor*. Wat betreft etnische samenstelling valt het op dat na Engelsen en Schotten, mensen van Duitse afkomst sterk vertegenwoordigd zijn, evenals Oekraïners die na de Ieren op de vijfde plaats staan.

De grootste stad van Alberta is Calgary (989.000), gevolgd door de hoofdstad Edmonton (730.000). Verder zijn er maar drie andere steden met meer dan 75.000 inwoners, te weten Red Deer (83.000), Strathcona (82.500) en

Calgary

Lethbridge (75.000). Tussen 2001 en 2006 nam de bevolking van Calgary toe met 12,4%, tegen 10,6% voor de rest van Alberta en 5,4% voor heel Cana-

da. Iets minder dan een kwart van de bevolking in Calgary behoort tot een zichtbare minderheid (voornamelijk Chinezen en Indiërs).

STAATSINRICHTING EN POLITIEK

De federatie Canada is een parlementaire democratie en een constitutionele monarchie. De huidige koningin is Elizabeth II die in Canada vertegenwoordigd wordt door een gouverneur-generaal (*Governor General*) (momenteel Michaëlla Jean). Het staatshoofd heeft in de praktijk slechts een ceremoniele rol en de meeste Canadezen staan tamelijk onverschillig tegenover hun koningshuis. Hoewel van populariteit weinig sprake is, bestaat er echter ook geen noemenswaardige behoefte om de monarchie af te schaffen.

De federatie bestaat uit 10 provincies (Ontario, Quebec, Nova Scotia, New Brunswick, Prince Edward Island,

British Columbia, Manitoba, Saskatchewan, Alberta en Newfoundland & Labrador) en 3 territories (Northwest Territory, Yukon Territory en Nunavut Territory). Het federale parlement (*Parliament*) bestaat uit de Kroon (*Crown*), het Lagerhuis of Huis van Afgevaardigden (*House of Commons*) en het Hogerhuis of Senaat (*Senate*). Leden van het Huis van Afgevaardigden worden gekozen via een districtenstelsel met één zetel per district (*Riding* geheten). De politieke partijen kunnen in elk district één kandidaat verkiesbaar stellen. De kandidaat die bij de verkiezingen de meeste stemmen in een district behaalt, wordt namens dat district naar het parlement afgevaardigd. Het

Parliament Hill, Ottawa

parlement is gevestigd in de hoofdstad Ottawa.

De districten worden bepaald aan de hand van het aantal inwoners. Provincies met meer inwoners zijn dus beter vertegenwoordigd. De leden van de Senaat worden door de minister-president (*Prime Minister*) benoemd. Canada kent geen adel, dus leden van de senaat zijn geen edelen (*Lords*) zoals in Groot-Brittannië. De politieke partij met de meerderheid van stemmen in het Huis van Afgevaardigden vormt de regering (*Cabinet*), bestaande uit de minister-president en de ministers. Deze blijven tevens lid van het Huis van Afgevaardigden. Wanneer geen enkele partij een meerderheid heeft, vormt de partij met de meeste stemmen een minderheidsregering. Zo'n regering zal steun moeten krijgen van een of meer andere partijen. Formele coalities zoals wij kennen zijn onbekend in Canada. Wanneer een rege-

ring de steun van het Huis van Afgevaardigden verliest, worden nieuwe verkiezingen uitgeschreven. Zo niet, dan mag de minister-president zelf de datum voor verkiezingen bepalen, mits dit gebeurt binnen 5 jaar na de vorige verkiezingen. Doorgaans is de Liberale dan wel de Conservatieve Partij aan de macht.

Ofschoon veel partijen aan de federale verkiezingen deelnemen, slagen slechts enkelen er in daadwerkelijk zetels te verwerven. Op dit moment hebben vier partijen (en een onafhankelijke afgevaardigde) zitting in het Huis van Afgevaardigden, te weten de *Conservative Party of Canada* (conservatieven), de *Liberal Party of Canada* (liberalen), de *New Democratic Party* (democraten) en het *Bloc Québécois* (separatisten). Laatstgenoemde partij heeft uitsluitend kandidaten in de provincie Quebec en streeft naar afschei-

ding van deze provincie van Canada. De overige grote partijen hebben ook gelijknamige partijen op provinciaal niveau, maar deze provinciale partijen zijn doorgaans geheel autonoom en nemen vaak afwijkende standpunten in, zowel met betrekking tot gelijknamige partijen in andere provincies als met betrekking tot de landelijk opererende partij. Verder hebben begrippen als “liberalen” en “democraten” in Canada een andere lading dan bij ons en elders in de wereld (Verenigde Staten en Groot-Brittannië). De Canadese Liberale Partij heeft bijvoorbeeld veel meer gemeen met de niet-radicale groeperingen van onze PvdA, c.q. de Engelse Labour Party, dan met respectievelijk onze VVD of de Engelse Liberal Party. De Canadese National Democratic Party houdt het midden tussen wat wij enerzijds de SP en Groen Links en anderzijds de VVD zouden noemen. Canada heeft langdurige periodes gekend met regeringen van de Liberal Party, wat sterk heeft bijgedragen aan het imago van Canada in de Verenigde Staten als een “socialistische staat” (in de VS is een “liberal” synoniem aan een “socialist”, iets wat vrij algemeen een zeer negatieve lading heeft). Momenteel heeft Canada een minderheidsregering van de conservatieve partij onder aanvoering van minister-president Stephen Harper.

De provincies (en in mindere mate de territoria) hebben in Canada vergaande autonomie. Zij dragen onder andere verantwoordelijkheid voor gezondheidszorg, onderwijs, provinciale infra-

structuur en sociale zaken. Dit heeft onder andere tot gevolg dat wetgeving in de diverse provincies niet overal hetzelfde is. Een bekend voorbeeld hiervan is de *Provincial Sales Tax* (P.S.T.). Deze bedraagt 7% in British Columbia, terwijl Alberta deze belasting niet heft. Ook op het gebied van verkeer zult u als bezoeker regelmatig verschillen tussen verschillende provincies tegenkomen. Opgeteld incasseren de Canadese provincies samen meer belastinggelden dan de federale overheid. Teneinde diverse voorzieningen (denk vooral aan bijvoorbeeld gezondheidszorg, oudedagsvoorzieningen, sociale voorzieningen en onderwijs) landelijk op een min of meer gelijkwaardig niveau te houden, kent men een systeem waarbij provincies met veel belastingopbrengsten financieel bijdragen aan de provincies met weinig inkomsten (*transfer payments*). In de praktijk betekende dit de laatste jaren dat Alberta en Ontario (de zogeheten ‘*have*’ provincies, meebetaalden om de schatkisten van de acht andere (‘*have not*’) provincies aan te vullen. In het fiscale jaar 2009-2010 is Ontario voor het eerst in de geschiedenis ook een ‘ontvanger’ geworden, en Newfoundland & Labrador voor het eerst een ‘betaler’.

Leden voor de provinciale parlementen worden op dezelfde wijze gekozen als bij federale verkiezingen en ook de vorming van een regering verloopt identiek. De minister-president heet op provinciaal niveau echter geen prime-minister maar *premier*. De Kroon (het staatshoofd) wordt vertegenwoordigd door Luitenant-Gouverneurs (*Lieutenant-Governors*). De provinciale parlementen kennen geen Senaat, alleen een Huis van Afgevaardigden.

Een heet hangijzer in Canada is het voortbestaan van de nationale eenheid. Met name in de Franstalige provincie Quebec bestaat een fanatieke stroming die wedijvert voor afschei-

Logo's politieke partijen

ding van Canada. Tot tweemaal toe (in 1980 en 1995) werd ternauwernood een referendum verworpen dat opriep tot een onafhankelijk Quebec. Hoewel voorstanders van separatisme zich tegenwoordig voornamelijk van politieke middelen bedienen, werden in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw ook terroristische aanslagen niet geschuwd. Om de nationale eenheid te bewaren hebben verschillende Canadese regeringen vergaande concessies gedaan aan Quebec die in de rest van Canada door de bevolking niet met gejuich begroet zijn en nog steeds op veel kritiek mogen rekenen. Vooral in de westelijke provincies staat men zeer afwijzend tegenover de politieke chantage van Quebec. Hoewel separatisme in de westelijke provincies nog op weinig steun onder de bevolking mag rekenen, beginnen in het bijzonder in de provincie Alberta

geluiden te klinken die aandringen op het vormen van een onafhankelijke staat, al dan niet in combinatie met andere westelijke provincies, danwel aansluiting bij de Verenigde Staten. Voorstanders van afscheiding van Alberta zijn vooral te vinden onder (ultra) conservatieve groeperingen die zich ergeren aan de aparte status van Quebec, de in hun ogen dominante rol van Ontario en Quebec en het feit dat Alberta naar hun mening te veel bijdraagt aan transferbetalingen. Hierbij speelt bovendien een rol dat Alberta, door het in vergelijking met de centrale provincies lage aantal inwoners, ook veel minder vertegenwoordigers in het parlement heeft. De separatisten voelen zich sterk door de economische welvaart van Alberta, voornamelijk veroorzaakt door de rijke olievoorraden in deze provincie.

ECONOMIE

Tot en met ver in de 20ste eeuw was Canada voornamelijk een op landbouw, visserij, mijnbouw en bosbouw georiënteerd land. Na de Tweede Wereldoorlog ontwikkelde het land zich tot een natie waar bijna driekwart van de beroepsbevolking werkzaam is in de dienstverlenende sector. De industriële sector is in Canada van relatief minder belang en concentreert zich in het zuiden van de provincie Ontario, dicht bij de grens met de Verenigde Staten. Canada hoort tot de welvarendste landen ter wereld, heeft een hoog bruto nationaal product en is sinds 1976 lid van de G8, een forum van acht vooraanstaande industriële staten. Door de rijke olie-, kool- en gasvoorraden, alsmede ruim voorradige hydro-elektriciteit, is Canada niet alleen in staat (in principe) in haar eigen energiebehoefte te voorzien, maar tevens energie te exporteren.

Veruit de belangrijkste handelspartner van Canada zijn de Verenigde Staten. Ruim 80% van alle export gaat naar de zuiderburen en 67% van de import is daarvan afkomstig.

British Columbia

Tot en met halverwege de 19de eeuw was pelshandel de voornaamste bron van inkomsten in British Columbia. Veel plaatsen in het binnenland van de provincie zijn ontstaan als fort of handelspost (Prince George, 1807 en Kamloops, 1812). Door de teruglopende vraag naar bont daalde het aantal inwoners gestaag tot slechts 36.000 in 1871, het jaar waarin British Columbia als provincie toetrad tot de Dominion of Canada. Belangrijkste voorwaarde die de regering van British Columbia stelde was de aanleg van een weg die het met Centraal- en Oost-Canada zou verbinden. De weg werd een spoorweg

en de voltooiing hiervan in 1885 was een enorme economische stimulans.

Veruit de belangrijkste bron van inkomsten voor British Columbia is de bosbouw (en samenhangende hout- en papierindustrie), gevolgd door toerisme (15 miljoen bezoekers per jaar), mijnbouw (kolen, aardgas, olie, koper, goud, zilver en zink) en visserij (zalm, heilbot en haring). Ook de filmindustrie van Vancouver (na Los Angeles en New York de grootste in Noord-Amerika) is het noemen waard. Industrie spitst zich toe op hightech (computers, telecommunicatie, luchtvaart). De Fraser Valley is een belangrijk veeteeltgebied. De Okanagan Valley staat bekend om fruitboomgaarden en wijnbouw. De belangrijkste havenplaatsen zijn Vancouver en Prince Rupert.

Alberta

De eerste blanke pioniers in Alberta waren pelsjagers die steeds verder westwaarts trokken toen de beverstand in het oosten van Canada drastisch terugliep. Toen in het laatste kwart van de 19de eeuw bont uit de mode raakte en ook de bizon door overbejaging praktisch van de grote vlakten (*prairies*) was verdwenen, werden de oorspronkelijke bewoners van het gebied door middel van verdragen naar *Indian Reserves* verbannen (wat wij indianenreservaten noemen, maar het woord 'reservation' wordt in Canada heel nadrukkelijk niet gebruikt). Op de zuidelijke prairies en in de voetheuvels van de Rocky Mountains ontstonden ranches en na de komst van de spoorwegen werd een begin gemaakt met de ontginning van de oostelijke prairies. Gedurende de 20ste

Houttruck

eeuw ontwikkelde Alberta zich tot een agrarische provincie van betekenis. Landbouw en veeteelt zijn ook tegenwoordig nog belangrijke economische pijlers. *Alberta Beef* staat hoog aangeschreven en het 'cowboyimago' wordt gekoesterd.

In de grote vlakten die het oostelijk deel van de provincie domineren, wordt veel tarwe verbouwd, evenals canola, een voor het eerst in Canada genetisch gemanipuleerde variant van koolzaad die in Europa niet verbouwd mag worden.

Door de aanleg van de transcontinentale spoorweg kwam Alberta ook als toeristische bestemming op de kaart te staan. Ruim 5 miljoen mensen bezoeken jaarlijks de Rocky Mountains.

Sinds de jaren zestig van de 20ste eeuw is de exploitatie van olie, aardgas en kolen de drijvende kracht achter de economie van Alberta, inmiddels de welvarendste van alle Canadese provincies. De *Athabasca Oil Sands* in het noordoosten van de provincie bevatten de rijkste oliereserves ter wereld. Samenhangend met de winning van aardolie heeft Alberta ook een grote petrochemische industrie. Aangetrokken door de bloeiende welvaart en het gematigde belastingsklimaat in Alberta, is de snelgroeijende stad Calgary uitgegroeid tot het grootste zakencentrum van Canada na Toronto.

Koolzaadveld in Oost-Alberta

GEOGRAFIE

Canada kan onderverdeeld worden in zes geografische regio's. In het uiterste noorden ligt de Arctische Archipel, een verzameling van ruim 36.500 voornamelijk onbewoonde eilanden die het grootste deel van Nunavut Territory en een deel van Northwest Territory uitmaken. Binnen dit gebied groeien als gevolg van extreem koude winters en korte zomers geen bomen en de grond is het hele jaar bevroren (permafrost). De laagblijvende vegetatie bestaat uit dwergstruiken, gras, mos en lichenen (korstmos) en wordt aangeduid als toendra. Door de fragiele bodemstructuur is het onmogelijk wegen of spoorwegen in dit gebied aan te leggen. Binnen deze geografische regio ligt voor een deel ook een ander gebied dat het Canadese Schild (*Canadian Shield*) heet en dat als een hoefijzer rondom de Hudson Bay is gelegen. Dit schild is een gebied waarin de aardkorst aan de oppervlakte ligt en waar dus het oudste gesteente op aarde zichtbaar is. Het Canadese Schild wordt gekenmerkt door uitgestrekte naaldbossen, ontelbare meren en rivieren, alsmede uitgestrekte moerasachtige gebieden die '*muskeg*' genoemd worden. Ook in deze regio, die zich in het zuiden uitstrekt van de Hudson Bay tot de Grote Meren op de grens tussen Canada en de Verenigde Staten, is het zo goed als onmogelijk om wegen of spoorlijnen aan te leggen. Dit verklaart waarom u op uw wegenkaart in dit deel van Canada nauwelijks een weg aantreft. Toeristisch gezien is het Canadese Schild uitsluitend interessant voor verwoede buitensportliefhebbers die de uitdaging om dit land te trotseren de moeite waard vinden om opgevreten te worden door muggen.

Zowel de Arctische Archipel als het Canadese Schild zijn extreem rijk aan (zeldzame) delfstoffen en mineralen

zoals goud, uranium, diamant, kobalt, wolfram, nikkel en nog veel meer. Op sommige plaatsen, zoals bij Sudbury in Ontario, liggen mijnen dichtbij transportroutes. In de meeste gevallen zijn mijnen vrijwel onbereikbaar. Daarom bedienen de Canadezen zich van het begrip 'ice-road'. Gedurende de wintermaanden, wanneer alles, inclusief waterwegen en meren bevroren is, worden ijswegen (*ice-roads*) uitgezet waarover waaghalzen met gigantische vrachtwagens voorraden (brandstof, materialen) naar de mijnen rijden en terugkeren met erts en mineralen.

Aan de oostkust van Canada ligt na de kuststrook de *Appalachian Region*, dat voor een groot deel bestaat uit heuvelachtig en bebost gebied, doorsneden door een oude bergrug, de *Laurentians*, een voortzetting van de *Appalachian Mountains* in het oosten van de Verenigde Staten. Achter deze bergketen ligt

Ice-road-trucking is niet ongevaarlijk

het gebied rond de Grote Meren en het laagland rond de St. Lawrence rivier, Centraal-Canada, het hartland van Canada dat grote delen van Ontario en Quebec omvat en waar circa de helft van de totale bevolking woonachtig is en waar de grootste steden, Montreal en Vancouver, gelegen zijn. Verder westwaarts, na oversteken van de zuid-oostkant van het Canadese Schild, volgt een gebied van uitgestrekte vlaktes, de zogeheten prairies. Op de grens van Alberta en British Columbia komt aan deze regio een abrupt einde door de Rocky Mountains, een hooggebergte dat het begin vormt van de Western Cordillera, een reeks van bergketens in noord-zuidrichting, afgewisseld met hooglanden, die zich van hier tot de kust met de Grote Oceaan uitstrekken.

British Columbia

In het oosten van de provincie bevinden zich de Rocky Mountains. Achter deze muur van bergen met grillige, door gletsjers gevormde pieken, bevindt zich de *Rocky Mountain Trench*, een ongeveer 25 kilometer brede vallei tussen de Rocky Mountains en de Columbia Mountains (een reeks berg-ruggen in het zuidelijk deel van de provincie) en de Cassiar Mountains (in het noorden). Deze trog, ook wel

Canadian Shield